

పురుధావిశేస్తు | దీఘమా యుర్యమానాయ క్షయో |
 అథామృతేన ఇతితారమర్థి | ఇష్టాశ్చనావద్యతవోతి సీరణ |
 పంచస్థరస్య ప్రతిమాణమైతత్ | అర్కస్య జ్యోతిస్తదిదాస్తజ్యః
 వమ్ | పంచస్థరగం శువవభీరమైతత్ | ఇష్టాస్య రాధః క్రయః
 తం పురుత్యనా | తదర్కదూపం విమిమావమేతి | ద్వాదశాక్షక
 తితివతీద్యవహ | అశ్వాయన్తో గవ్యన్తో వాఽయన్తః | హావాచు
 హేతోపగన్తనా ఉ | అథావన్తస్త్వాసుభుతో వవాయామ్ |
 వయమిన్ద్రోత్వాసునగం హువేమ || ౪౫ ||

అచక్షత హవిగాణయత యగంసచ్చకషన్తేనాం వైశేష్యుల్యా
 హస్తీర్త్వముయం దైవషూలాతో వస్తనా మట్ప | ౪ ||

ప్రాణఉదెహి పునరానో భరయజ్ఞోరాతా వార్తహా
 ర్తాయ వసూనాగ్ం సకుపాహ్యష్టే || ౪ ||

ప్రాణోరక్షత్యగృభీతా ధారావరామరుతో దీఘాణయః
 ర్తాయజ్యోతిమాత్వా పశ్చ చర్వాణిగ్ంశత్ || ౪౫ ||

హః ఓమ్

షష్ఠప్రపాఠకః

హః ఓమ్ || స్వాదీం త్వాస్వాదునా | ద్రివాం ద్రివె
 గ | అమృతామృతేన మధుమతీం మధుమతా | వృణామిసగంహా
 మేన | హోమోఽప్యశ్విభ్యాం పచ్యవ్య | సరవ్యత్యైవచ్యవ్య | ఇష్టాశ్చ

యస్మత్సాక్షి వచ్యవ్య | పక్షితోపిచ్చితా సుతమ్ | సోమోయ ఉర్త
 మగంహవి || ౧ || ద్ధనావాయోవశ్యో అప్సవరా | సుహవహ
 మమద్రిభి | పునాతుతె పరిసుతమ్ | సోమగ్ం సూర్యస్య దహితా |
 వాదోశశ్యతాతనా | వాయుపూతః క్షుత్రేణ | ప్రాశ్శ్యమో అతి
 ద్రుతః | ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సహ | వాయుపూతః క్షుత్రేణ | ప్రోర్య
 శ్శ్యమో అతిద్రుతః || ౨ || ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సహ | బ్రహ్మక్షత్రం
 పవతై తేః ఇన్ద్రీయమ్ | సురయాసామస్సుత ఆసున్తోమదాయ |
 త్సుకేణ దేవ దేవతాః పివ్యధి | రక్షేవాన్దం యజమానాయధేహి | క్షు
 ద్ధ యవమన్తో యవంచిత | యథాదా స్త్యనుపూర్వం వియూయ |
 ఇహేహైహం కృణుతభాతనాని | యేభక్ హేచో నమోన్యక్తింజుగ్ |
 ఉప్తయామగృహీతోఽస్యశ్శిష్యాం త్వా జప్తం గృహ్ణామి || 3 ||
 సరస్వత్యా ఇన్ద్రాయ సుత్రాష్టే | ప్రవతైయోనిస్తైసే త్వా | వీర్యా
 యుత్వా బలాయత్వా | తేహస్తి తేజామయిధేహి | వీర్యమసి వీర్యం
 మయిధేహి | బలమసి బలం మయిధేహి | నానాహి వాం చైవహేత
 గ్ం సదఃకృతమ్ | మా సగంస్పృశేథాం పరమె వ్యోమః |
 సురాత్వమసి త్సుషేధీ సోమ ప్రవః | మామాహిగంస్తీస్సాం యోసి
 మా విశా || ౪ || ఉప్తయామ గృహీతోఽస్యాశ్శిష్యాం తేః | ప్రాప్తస్వ
 తం వీర్యమ్ | ఇన్ద్రం బలమ్ | ప్రవతై యోనిమోదాయత్వా | త్వా
 వ్దాయుత్వా మహాసేత్వా | ఓజోఽస్యాశ్శోమయిధేహి | మన్యరసి మ
 న్యం మయిధేహి | మహాఽస్తిమహామయిధేహి | సహాఽస్తి సహా
 మయిధేహి | యావ్యాప్రం విహూచికా | ఉభౌవృకంచరతుతి | త్వే

వం పత్రత్రిణగ్ం సిగ్ంహమ్ | సేమం ప్రాత్వగ్ంహాసః | సంతృచస్థ
 సంమాభద్రేణపృజ్ఞః | విపృచస్థవిమాప్రాత్మసాప్తృజ్ఞః ||౧|| హా-
 విః ప్రత్యక్ష్యమో అతిద్రుతో గృహ్లామ్యావిశన్విషూదికాపఞ్చచ||
 సోమో రాజాఽమృతగ్ం సుతః | ఋతేపిణాణహస్త్వృ-
 త్యమ్ | ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ | విహానగ్ం శుక్రమన్ధసః |
 ఇన్ద్రిస్యేన్ద్రియమ్ | ఇదం పయోఽమృతం మధు | సోమమ-
 ద్భ్యోన్యపిబత్ | ఛన్దసాహగ్ంసస్సుచివత్ | ఋతేనసత్యమిన్ద్రి-
 యమ్ | అద్యఃఘ్నరన్యపిబత్ ||౬|| క్రుక్ష్ణాశ్చీరసాధియా | ఋతేనస-
 త్యమిన్ద్రియమ్ | అన్నాత్పత్రిసుతో రసమ్ | బ్రహ్మణా వ్యపిబత్ ఋ-
 త్రమ్ | ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ | శేతోమూత్తేష్వజహ-
 తి | యోసిం ప్రవిశద్ద్రియమ్ | గర్భోజరాయుణాఽఽవృతః | ఉ-
 ల్బజ్జహాత్తిజస్మనా | ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ ||౭|| వే-
 దేనరూపేవ్యాకరోత్ | సత్రాసతీప్రజాపతిః | ఋతేనసత్యమిన్ద్రి-
 యమ్ | సామేనసాహావ్యపిబత్ | సుత్రాసుతోప్రజాపతిః | ఋతేన
 సత్యమిన్ద్రియమ్ | దృష్ట్వా రూపేవ్యాకరోత్ | సత్ర్యాన్వేతేప్రజాప-
 తిః | అశ్రేద్ధామన్వేతేదధాత్ | శ్రీద్ధాగ్ంసత్యే ప్రజాపతిః |
 ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ | దృష్ట్వా పరిసుతోరసమ్ | శుక్రేణ శు-
 క్రన్యపిబత్ | పయస్సామం ప్రజాపతిః | ఋతేన సత్యమిన్ద్రియ-
 మ్ | విహానగ్ం శుక్రమన్ధసః | ఇన్ద్రిస్యేన్ద్రియమ్ | ఇదం పయోఽ-
 మృతం మధు ||౮|| అద్యఃఘ్నరన్యపిబత్ సతేన సత్యమి-

న్ద్రియగ్ం శ్రీధాగం సైశ్యే ప్రజాపతిర్షాచ ॥ ౨ ॥

సురావస్తం బ్రహ్మదగ్ం సువీరమ్ । యజ్ఞగ్ం హివ్యన్తి
 మహిషా నమోఽథి । దధానాస్సామన్దివిక్షేవతాసు । మక్షేష్ట్యై-
 యజమానాస్సైవరాఘాః । యస్తైరప్సమ్భృతైః ఓషధీభుః । సోమస్య
 శుష్మస్సురయా సుతస్య । తేనతివ్యయజమానం మదేన । పరస్వ-
 తీమశ్విన్వావిన్ద్రీమగ్నిమ్ । యమశ్విన్వా నముచెరాసురాదధి । సరస్వ-
 త్యసనోద్ద్రియాయ ॥ ౩ ॥ ఇనున్తగ్ం శుక్రం మధుమస్తమిస్తు-
 మ్ । సాముగ్ం రాజానమిహ భఖ్షయామి । యదత్రైర్తిప్రగ్ం రసేన-
 స్సుతస్య । యదిన్తో అపిబచ్చచీఢి । అహన్తదస్య మసా శివే ।
 సోముగ్ం రాజానమిహ భఖ్షయామి । పితృభ్యస్సైవధావిభ్యస్సైవధా-
 నమః । పితృమహేభ్యస్సైవధావిభ్యస్సైవధా నమః । ప్రపితృమహే-
 భ్యస్సైవధావిభ్యస్సైవధానమః । అష్టన్పితరః ॥ ౧౦ ॥ అమీమదస్త-
 పితరః । అతీతృపస్తపితరః । అమీమృజస్తపితరః । పితరశ్శుష్ఠధ్వ-
 మ్ । పునస్తుమాపితరస్సామ్యాసః । పునస్తుమాపితామహః । పున-
 స్తుప్రపితామహః । ప్రవిత్రేణశతాయుషా । పునస్తుమాపితామహః ।
 పునస్తుప్రపితామహః ॥ ౧౧ ॥ ప్రవిత్రేణశతాయుషా । విశ్వమాయు-
 ర్వ్యశ్శవై । అగ్నాయుగ్ంషిపవసేఽగ్నైపవస్వ । పనమానస్సు-
 వజానః పునస్తుమాదేవజనాః । జాతవేదః ప్రవిత్రవద్యతైప్రవిత్రమ-
 ద్విషి । ఉభాభ్యోన్దేవసవితరైవశ్వదేవీ పునతీ । యే సమానాస్సు-
 మసః । పితరోయమరాజ్యే । తేమాన్త్యోకస్సైవధానమః । యజ్ఞా-
 దైవేమకల్పతామ్ ॥ ౧౨ ॥ యేసకాతాస్సమనసః । జీవాదైవేమమామ-

కాః । తేషాం గ్రంథీమణయ కల్పతామ్ । అస్మిన్లోకే క్షతగంపమాః ।
 ద్వైస్తుతీ అశ్వగావం పిత్తగామ్ । అహన్తేవానాముతమర్త్యానామ్ ।
 యాభ్యామిదవిశ్వే ముఖమేతి । యదస్తరాపితరం ప్రూతరభ్యు ।
 ఇదగం వ్రావిః ప్రకాశనం మే అస్తు । వశవీరగం పుక్యగణ్గం ప్వప్త-
 యేః క్రత్తసపప్రకాససి । ప్రస్తుసస్యథయపసిలోకపసి । అగ్నిః ప్రకాం
 బహులాం మే కరోతు । అన్నంపయోశో అస్తాసుధత్త । రాయ-
 స్పాప్తమిషమూఃకమస్తాసు దీధర్తభ్యావహః ॥ ౧౩ ॥

ఇన్ద్రియా యాపితరశ్శతాయుషా పునస్తు మాపితామహః పున-
 న్ను ప్రపితామహః కల్పతాగంప్వప్తయైపభ్యుచ ॥ ౩ ॥

నీసేవ తన్వం మనసా మనీషిణః । ఊర్ధానూత్రైగక్ష-
 వయో వయన్తి । అశ్వినా యుక్తం సవితా సరస్వతీ । ఇన్ద్రియ
 రూపం వసుణోభిష్యత్ । తదస్య రూపమమృతగ్ం శచీభిః ।
 త్రిసోదధురైవతాస్సగ్ంరరాణాః । లోమాన్తి శ్చైర్వహు-
 ధావతోకృభిః । త్వగస్యమాగ్ంసమథవన్నలాణాః । తదశ్వ-
 నా భిషజా రుద్రవతానీ । సరస్వతీ వయన్తి పేశో అన్తరః ॥ ౧౪ ॥
 అస్థి మజ్జాపం మాసరైః । కారోత్రైగై దధ్నో గవాన్త్వచి ।
 సరస్వతీ మనసా పేశలవసు । నాసత్యాభ్యాన్త్వ యతి దకశత-
 వపుః । రసం పరిస్రీతా నరోహితమ్ । నగ్నహుక్థీర స్ససృన్న
 వేమ । పయసా శుక్రమమృతజ్జానిత్రమ్ । సురయామూత్రోష్ణ-
 సయన్తి శేతః । అపామతిస్తుమణిం బాధమానాః । ఊషధ్య-
 తాతగ్ం ప్రబువన్తద్రాణాత్ ॥ ౧౫ ॥ ఇన్ద్రిస్తుతామూ ష్పా-

దయన సత్యమ్ | పునోదాశేన పవిత్రాణానాం | యక్ష్మోక్తామా-
 ననరుణోభిషక్య | మతస్మి వాయువైర్మమినాతిపిత్తమ్ |
 అస్త్రాణి స్థాలీ మధుపిన్వమానా | గుదా శాత్రాణి ముదుఘా న
 ధనుః | శైవసప్తకత్తిన్నస్తిహా శచీభిః | అవస్థినాభిరుదరన్న
 మాతా | క్రుమ్భా ప్పిఘ్నాణానితా శచీభిః | యస్మిన్నగ్రీహా-
 న్వాఙ్గోభి అష్టః || ౧౬ || స్తాశీర్వ్యక్తశ్చతఢార ఉభుః |
 దుహేన క్రుమ్భాగ్ం స్వఢాం పితృభ్యః | ముఖగ్ం సదస్య శిరః-
 భుదేన | జ్ఞాన ప్రవిత్రమశ్వివా సగ్ం సరస్వతీ | చత్వన్న పా-
 యుర్చిషగస్య వాలః | వస్తిర్మ కేనా వారసా తరస్వీ | అశ్విభ్యా-
 శ్చాఙ్గురమృత జ్ఞిహాభ్యామ్ | ఢాశేన కేతో హవిషా శ్చ కేన |
 ప్పఖ్నాశిగోధూమైః 5 క్వలైరుతాసి | కేనోన క్షుక్లమసితపసా-
 తే || ౧౭ || అవిర్మ మెహేనసి వీర్యాయ | ప్రాణస్య పఢా
 అమృతో గ్రహాభ్యామ్ | సరస్వత్యుప్తవాకైర్వ్యానమ్ | నస్యా-
 ని బుహిర్బదైర్జజాన | ఇన్ద్రోస్య రూపమృషభో బలాయ | క-
 గాభ్యాగ్ం శ్రోత్రమమృతజ్ఞిహాభ్యామ్ | యవైన బుహి-
 భువికేసరాశి | కర్కశు జజ్ఞై మధుసారఘం ముఖాత్ | అత్మ-
 న్నుపన్థై నపృకస్య లోమ | ముఖైశ్శశూక్రాణి న వ్యాఘ్రిలోమ-
 మ్ || ౧౮ || కేనాన శీర్షణాయశేసే శ్చిమైశిఖా | సిగ్ంవా-
 స్య లోమ త్విపిర్బియాశి | అక్ష్మాన్యాత్మన్భిషజ్జా తదశ్వివా |

5 క్వలైర్బుతాసి ఇతిభాష్యసంమతః

అశాస్త్రమశ్చమధాభురవ్యతి | ఇస్త్వ్య రూపం శ-
 తమాస్తమాయః | చంద్రోఽశ్యోతిరమృతస్తథానా | పరస్వతి
 యోన్యాన్గర్భుషు | అశ్వీభ్యాం పత్ని సుకృతం బిభ్రతి |
 అపాగం రసేన వరుణో నపామ్నా | ఇస్త్వీగ్ం శ్రీయై జనయ-
 న్నపురాహ | తేః పశూనాగం ప్రావిన్ద్రియావత్ | పరి-
 సుత్రా పయసా సారఘం మఘ | అశ్వీభ్యాన్మగంబిషజా పర-
 స్వత్యా సుతాసుతాభ్యామ్ | అమృతస్సామ ఇన్దుః || ౧౯ || అ-
 వ్రత ఆరాదస్తవసాతే వ్యాఘ్రోమగం రాహ చత్వారిచ || ౪ ||

మిత్రోఽపివరుణోఽపి | సమహా విశ్వేదైవైః | ఖత్రస్య
 నాభిరసి | ఖత్రస్య యోనిరసి | వ్యానామాసీద | సుషదామాసీ-
 ద | మాత్వాహిగంసీత్ | మామాహిగంసీత్ | నిషసాద ధృత-
 వ్రతో వరుణః | పస్త్యావ్వా || ౨౦ || సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః |
 దైవస్య త్వా పవిత్రుః ప్రసవే | అశ్వినోర్భావభ్యామ్ | పూణ్ణో
 హస్తాభ్యామ్ | అశ్వినోర్భావజ్యేన | తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయా-
 భిషిచ్ఛామి | దైవస్యత్వా పవిత్రుః ప్రసవే | అశ్వినోర్భావభ్యామ్ |
 పూణ్ణో హస్తాభ్యామ్ | పరస్వత్యైలైషజ్యేన || ౨౧ || వీర్యాయా-
 న్నాద్యాయాభిషిచ్ఛామి | దైవస్యత్వా పవిత్రుః ప్రసవే | అశ్వినోర్భా-
 వభ్యామ్ | పూణ్ణో హస్తాభ్యామ్ | ఇస్త్వీస్యస్త్రియేణ | శ్రీయై
 యశేన బలాయాభిషిచ్ఛామి | కోఽసి కరమాఽసి | కస్త్యైత్వా కాయ
 త్వా | సుశ్లోకాః ౪ సుమద్దలాః పత్యరాహా 3 ౯ | శిరోక్షుక్రిః |

|| ౨౨ || యశో ముఖమ్ | త్వస్యి కేశాశ్చ శ్శూకూణి | రాజామ ప్రా
 ణోఽమృతమ్ | ప్రమాట్పట్టు | విరాట్స్పృతమ్ | జహ్వ మే శ్శ
 ద్రమ్ | వాఙ్మహా | మనోమృత్యుః | ప్రవరాదృమః | మోదా | ప్ర
 మోదా అన్యదీరక్లాస || ౨౩ || చిత్తంమేషమా | బ్రాహ్మణామై బల
 విన్ద్రీయమ్ | పాస్తామై కమా వీర్యమ్ | అత్మా భుత్రమురో మమ |
 ప్రృష్టిమే రాష్ట్రముదర్శమగంసో | క్షీవాశ్చ శ్రోణ్యో | ఉయా
 అరత్నీ జానువీ | విశోమేఽక్లావి సర్వతః | నాభీమో చిత్తవిన్ద్ర
 వమ్ | ప్రాయుమోఽపచిత్తీర్షసత్ || ౨౪ || అనన్తనన్తానాన్తా పే |
 భగవన్సాహస్యం వసః | అక్షుభ్యాం ప్రద్యాంధరోఽస్మి | విశిరాకా ప్ర
 తీస్థితః | ప్రతిభుతై ప్రతితిష్ఠామి రాష్ట్రే | ప్రత్యక్షేషు ప్రతితిష్ఠామి
 గోమః | ప్రత్యక్షేషు ప్రతితిష్ఠామ్యుత్కా | ప్రతిప్రాణేషు ప్రతితిష్ఠా
 మిపుష్టై | ప్రతిద్యావాభృగ్వివ్యాః | ప్రతితిష్ఠామి యశ్చే || ౨౫ || త్రి
 యాదేవావకాదశ | త్రియస్త్రిగ్ంశాస్సురాశసః | బృహస్పతి పు
 రోహితాః | దైవస్యసవితుస్సవే | దైవాదైవైరవన్తుమా | ప్రథమా
 ద్వితీయైః | ద్వితీయాస్తృతీయైః | తృతీయాస్స త్యేన | ప్రత్యయ
 ద్వేన | యజ్ఞోయజ్ఞిః || ౨౬ || యజాగ్ంషిసామభిః | సామాన్యై
 గ్భిః | ఋచోయూజ్యాభిః | యూజ్యా వషట్కారైః | వషట్కారా
 ఆహుతిభిః | ఆహుతయోమి శావనాన్ ధనుర్ధయన్తు | భూస్వాహా |
 లోమాన్ప్రయత్రిమణమ | త్వత్స ఆసతిరాగతిః | మూగ్ంపంతుతీ
 పనతిః | వస్వస్థి | ముజ్జాను ఆసతిః || ౨౭ ||

ప్రస్థాస్యా సరస్వత్యై శైవశ్యేన శ్రీరక్తాని భసద్వజై యజ్ఞో
యజ్ఞిర్భిరుపనతిద్యోచ ॥ ౧ ॥

యద్దేవాదప్తహేడనమ్ । దేవాస శ్చక్రమావయమ్ । అ-
గ్నిమాత తస్మాదేవసః । విశ్వోన్ముత్సృత్వగంహసః । యద్దితివ్రా
యద్దివక్తమ్ । ఏనాగంసి చక్రమావయమ్ । వ్రాయుమాత తస్మా-
దేవసః । విశ్వోన్ముత్సృత్వగంహసః । యద్దిబాగ్రిద్యద్దివ్వష్టి ।
ఏనాగంసి చక్రమావయమ్ ॥ ౨ ॥ సూర్యోమా తస్మాదేవ-
సః । విశ్వోన్ముత్సృత్వగంహసః । యద్ద్రామై యదరశ్యే । య-
త్సభాయాయద్దిన్ద్రియే । యమాదై యదరశ్యే । ఏనశ్చక్ర-
మావయమ్ । యదేకన్యాయధిధమణి । తస్యావయవనమసి । య-
దావ్రా అఘ్నియావరుణేతి శపామహే । తతోనరుణనోముఞ్చ ॥ ౩ ॥
అవభృథని చబ్కుణ నిచైరురసి నిచబ్కుణ అవదేవై ద్యోవక్వత్రమేనో-
ఽయాట్ । అవ మర్త్యైమర్త్యకృతమ్ । ఉరోరానో దేవప్రస్థా-
హి । సుమిత్రా న ఆప్త ఏవధయస్సను । దుమ్మితాస్తస్మై భూ-
యాసుః । యోఽస్మాన్దేవస్త్వి । యఞ్చవయస్త్విష్ణుః । ద్రుప్త-
దాద్దివేన్ము ముచానః । స్త్విన్నస్తాన్నిత్వీమలాదివ ॥ ౦ ॥ పూ-
తం ప్రవిత్రేణైవాయమ్ । ఆపశ్శుశ్చస్తు మైనసః । ఉద్వయవ్రమవస్పరి ।
పశ్యన్తో జ్యోతిరుత్తరమ్ । దేవనైవ్రతా సూర్యమ్ । అగన్వజ్యో-
తిరుత్తరమ్ । ప్రతియుల్లో వరుణస్త్వయాశేః । ప్రత్యస్తావరుణస్త్వయాశేః ।
ఏభోన్యధిస్తీమహి । వ్రమిదసి ॥ 3౧ ॥ తేజోస్తి తేజోమయిధహి ।

అపో అన్వచారిషమ్ । రసేనసమస్పృశ్నిహి । పయస్వాగం అగ్నృణ-
 గమమ్ । తం మా సగంస్పృశ వర్చసా । ప్రజయాచ్చ భవేవచ । పు-
 మావవ ర్తిపృథివీ । సముమాః । సముసూర్యః । సమువిశ్వేమిదజ్జగ-
 త్ । వైశ్వానరత్యోతియూయాసమ్ । విభుక్వానువ్యక్తైశ్చై । భూ-
 స్వాహా ॥ 32 ॥ స్వప్నువనాగంసి చక్రమావయంముక్తా మలాది-
 వసదుదసి జగత్ప్రీణిచ ॥ ౬ ॥

హోతాయుభిశ్చమిధేస్త్యిమిదస్పదే । వాభాపృథివ్యా అధి ।
 దివో వష్టోన్ భుమిభ్యతే । ఓజ్జశ్చరమగే సహా । వత్వా-
 జ్యప్య హోతర్యజ । హోతాయుత్తనూవసాతమ్ । ఊతిభిశ్చ-
 తారమపరాజితమ్ । ఇన్ద్రేనైవగం సువర్విదమ్ । ప్రభి-
 ముధుమత్తమైః । నరాశగంసేన తెజసా ॥ 33 ॥ వేత్వా-
 జ్యప్య హోతర్యజ । హోతాయుభిదిదాభిస్త్యిమిడితమ్ । లజ-
 హ్వనమమర్త్యమ్ । దైవో దేవైస్సవీర్యః । వజ్రహస్తః పురస్త-
 రః । వేత్వాజ్యప్య హోతర్యజ । హోతాయుభిర్వర్చహిషీ-
 ప్రీన్నిషద్వరమ్ । ప్రృషథన్నర్యాపసమ్ । వసుభీరుచైరాతి-
 త్యైః । సయ్యుగ్భర్చర్చహిరాసదత్ ॥ 34 ॥ వేత్వాజ్యప్య
 హోతర్యజ । హోతాయుభిదోజ్జోనవీర్యమ్ । సహోదావ్ర-
 ఇన్ద్రీమవర్ధయత్ । సుప్రాయగా విశ్రేయంతామృతావృధః । ద్వా-
 ర్ష ఇన్ద్రాయ మిాఘషే । వియన్తావ్యిప్య హోతర్యజ । హో-
 తాయుభిరుషే । ఇన్ద్రీస్యధేనూ । సుదుఘే మాతరా మహి ।

సమిద్ధఇస్త్రిక్షమసామనీకే । పుత్రారుచా పూర్వకృత్వా-
 వృధానః । త్రిభిరైవైస్త్రిగ్శతై వప్రబాహుః । ఇహాస వృ-
 త్రవిదురోవవార । నరాశేగంస్తప్రతిశూర్షా మిమాసః । తస్మాస-
 వాత్ప్రీతియజ్జస్యధామ । గోభీర్వపావ్రాస్మధువా సమృజ్జా ।
 హిరణ్యైశ్చస్త్రి యజతి ప్రచతాః । కుడితో దేవైర్ హరివాగం
 అభిష్టేః । ఆజహ్వనో హవిషా శర్ధమాసః ॥ ౩౯ ॥ పుర్వస్యా
 మధునా వప్రబాహుః । ఆయాతు యజ్జముపనోజహాః । ఇహా-
 నోజ్జహిహారీవాన్న ఇస్త్రిః । ప్రాచీనగం నీదత్ప్రీదిశాప్య-
 ధివ్యాః । ఉరువ్యవ్రాప్రథమావగ్గం హ్యోసమ్ । ఆదిత్యైర్కృత్వ-
 సుభిస్సజోహః । ఇస్త్రిస్తూకవ్యధ్య ధావమానాః । వృషాణా
 యన్తు జనయస్సుపత్నీః । ద్వారోదైవీ రభిణో విశ్రేయన్తామ్ । సు-
 వీరావీరం ప్రథమానా మహోభిః ॥ ౪౦ ॥ ఉమాస్తానక్తా బృహతి
 బృహన్తమ్ । పయస్వతి సుదుఘే శూరమిస్త్రిమ్ । వేషస్వ-
 తీ తస్తునా స్వయన్తీ । దేవానాన్దైవయఃతస్సురుక్మే ।
 దైవ్యా మిమానా మనసా పురుత్రా । హోతారావిస్త్రిం ప్రథమా
 సువాచా । మూర్ధాయజ్జస్య మధునా దధానా । ప్రాచీవృజ్జో-
 తీర్హావిహావృధాతః । తిస్రా దేవీర్ హవిషా వర్ధమానాః । ఇస్త్రి-
 జ్జుషాణా వృషణాన్నపత్నీః ॥ ౪౧ ॥ అచ్ఛిన్నస్తన్తుఃపయస్తా స-
 వ్యతి । ఇదాదైవీ భారతి విశ్వకూటిః । త్వష్టా దధిస్త్రియ శు-
 క్మమ్ । అస్తాకోచిప్తుర్వ్యశసే పుమాణి । వృషాయఃస్వప్రణం ధూ-
 రీతాః । మూర్ధాయజ్జస్య సమనకు దేవాః । వజ్ర పృశ్చిరవపు-

ధ్రిః సచాః | త్నాసమజ్ఞాఞ్చిమితాస దైవః | ఇన్ద్రీస్య హాన్ద్రీ-
 క్షతరం వృదానః | స్వదాతి హావ్యమధునా ఘృతేన | స్తాకానా-
 మిన్దుం ప్రతిసూర ఇన్ద్రీః | వృషాయమాణో వృషభస్తురాహట్ |
 ఘృతేపుషా మధునా హావ్యమున్దా | మూర్ధా యజ్ఞస్య అమ-
 తాన్ంపాహః || ౪౨ ||

శర్మమాన్తో మహాభిః పత్నిఘ్నూ తేన చ త్వారీచ || ౪ ||

అచక్షణివ్రా వివేష యన్మా | తగంప్రశ్రీదీ | సత్యమిత్తన్న
 త్వావాగం అన్యోఅస్తి | ఇన్ద్రీదేవో నమతోన్యో జ్యాయాత్ | అహ-
 న్నహిం పరిశయావమగా | అనాపృక్షోఽపా అచ్ఛా సముద్రమ్ |
 ప్రసహహిషే పురుహూతశయాత్ | జ్యేష్ఠస్తైశుష్క ఇహ రాతిరస్తు |
 ఇన్ద్రా భరదక్షణేనా వసూని | పత్నిస్పిష్ఠానామసి దైవతీనామ్ | సశే-
 వృషమథి ధార్మ్యమునుస్సే | మహిళిత్రజ్ఞానాహాదీన్ద్రీతవ్యమ్ |
 రక్షాచనో ముఘోనః హాహిసూరీ | రాయేచన స్వప్రత్యా ఇషే-
 ధాః || ౪౩ || దైవతీనాన్చ త్వారీచ || ౫ ||

దేవం బ్రహ్మిరిన్ద్రీగం సుదేవనైవైః | వీరవథ్ స్తీగణవే-

చ్యామవర్ణయత్ | వస్తార్వృతం హాక్తోర్భృతమ్ | రాయా బ్ర-
 హ్మిన్మతోన్యోగాత్ | వస్తువనే వస్తుధేయస్య వేతు యః | దేవీదాన్వ-
 ర ఇన్ద్రీగం సజ్ఞాతే | విద్యీర్యామన్నవర్ణయత్ | అవభృవ తరు-
 గేన కుమారేణ చమీచితాఅపాచ్ఛాగమ్ | దైగుక కాటన్నుదన్తామ్ |
 వస్తువనే వస్తుధేయస్య వియన్తుయః || ౪౪ || దేవీక్షమానావ-
 త్ | ఇన్ద్రీయజ్ఞే ప్రయత్య హ్వితామ్ | దైవీర్వితే హ్వియాసిన్యామ్ |

సుప్రీతై సుధితైలభూతామ్ । వసువనే వసుధేయస్య ఏత్రాయః ।
 దేవీజ్యోష్ఠీవసుధితీ । దైవమిన్ద్రీమవర్ణతామ్ । అయావ్యవ్యాఘాద్యే-
 షాగ్ంసి । ఆన్యావ్యాత్తద్వసువార్యాణి । యజమానాయశ్శితే ॥౪౧॥

వసువనేవసుధేయస్యఏత్రాయః । దేవీ జ్యోష్ఠీవసుధితీ ॥
 సుమధే । కయసేన్ద్రీమవర్ణతామ్ । ఇన్ద్రమూర్జనున్యాఽవ్యాత్తత్ ।
 సగ్గ్ంసపీతిమన్యా । ననేశ్చపూర్వస్వయమానే । పురాణైవవమ్ ।
 అథాత్రామూర్జమూర్జాహుతీ వసువార్యాణి । యజమానాయశ్శి-
 తే । వసువనే వసుధేయస్య ఏత్రాయః ॥ ౪౧ ॥

దైవదై-
 వ్యా హోతారా । దైవమిన్ద్రీమవర్ణతామ్ । వ్రాతాఘశగ్ంస్తావారా-
 స్తావస్సువార్యాణి । యజమానాయ శ్శితే । వసువనేవసుధే-
 యస్య ఏత్రాయః । దేవీస్తిప్రస్తిప్రా దేవీః । పతిమిన్ద్రీమవర్ణ-
 యః । అప్పుష్పిద్భారతీడివమ్ । రుద్రైర్వ్యజ్ఞగ్ం సహస్వతీ । ఇ-

ద్రావసుమతీగృహా ॥ ౪౨ ॥ వసువనేవసుధేయస్య వియ-
 న్తుయః । దైవఇన్ద్రో నరాశగ్ంసః । త్రివ్రూథస్త్రివన్దురః । దైవ-
 మిన్ద్రీమవర్ణయత్ । శతేనశితిప్యస్తానామాహితః । సహస్రేనా
 ప్రవర్తతే । మిత్రావరుణేదస్య హోత్రమక్ హతః । బృహస్ప-
 తిస్తాన్త్రమ్ । అశ్వినాఽఽధ్వర్యవమ్ । వసువనేవసుధేయస్యవేతుయ-

ః ॥ ౪౩ ॥ దైవ ఇన్ద్రో వవస్వతీః । హిరణ్యమహో మధు-
 శాఖస్సుపిప్పలః । దైవమిన్ద్రీమవర్ణయత్ । దివమగ్గేగాహితే । అఽ-
 వ్రీక్షింశుప్సకీమద్భగ్ంహితే । వసువనేవసుధేయస్యవేతు యః ।

దైవం బ్రహ్మహిర్యారితీనామ్ । దైవమిన్ద్రీమవర్ణయత్ । ప్రావృషమిన్ద్రీ-

గాసన్నమ్ | అన్యా బ్రహ్మీగంవ్యభ్యభూత్ | వస్తువసే వస్తుధేయస్య
 వేతుయః | దేవా అగ్నిస్త్విష్టకృత్ | దైవమిష్టమిష్టకృత్ | స్వి-
 ష్టకృత్వోన్భ్యష్టకృత్ | స్విష్టమవ్యకరోతువః | వస్తువసే వస్తుధేయ-
 స్య వేతు యః || ౪౮ || వియస్తు యఃశిథితే శిథితే వస్తువసే వస్తు-
 ధేయస్య వీత్రాయజ్గృహా వేతుయబాభూత్సత్పు || ౧౦ ||

దైవంబ్రహ్మీదేవవీద్యాకరో దైవీ ఉపాపాసక్తా దేవీశాస్త్రీ

దేవీ ఉర్జాహుతి దేవదైవ్యా హోతారాశ్శిథితే దేవీస్త్విష్టకృత్
 దేవీదైవ ఇన్ద్రోనరాశేగం హోదేవ ఇన్ద్రో వస్తువసేదేవంబ్రహ్మీ-
 ర్వాణీతీనాన్దేవా అగ్ని స్త్విష్టకృత్వైవమ్ | వైతువియస్తు చతుర్వితా-
 మో వియస్తు చతుర్వేత్యవర్థయదవర్థయన్వీరవధాతామోఽవర్థ-
 యగ్ంశ్చతురవర్థయత్ | వస్తారావభృవదైవీరయావీషగంహారాఽ-
 ప్పుష్పిచ్చతేన దితగ్ం స్వాప్సగ్ం స్విష్టగం శిథితే శిథితేశిథితే ||

హోతాయభిధన్మిధాఽగ్నిమిదస్పదే | అశ్వినేస్త్రాగ్ం సర-

ప్వతమ్ | అజో గూమో నగోగూమైః క్వలై శ్చేషజమ్ | మధుశ-
 షైర్ష తేః ఇన్ద్రీయమ్ | పయస్సామః పరిస్రుతా ఘృతం మధు |
 వియన్తావ్యస్య హోతర్యః | హోతాయభిత్తమానపాభసరస్వతీ |
 అవిమోషా వధేషజమ్ | ప్రథామధుమతాభరణ | అశ్వినేస్త్రాయా
 వీర్యమ్ || ౧౦ || బదరైరుప్రవాకాభిర్యేషజన్తోకృభిః | పయస్సా-
 మఃపరిస్రుతా ఘృతంమధు | వియన్తావ్యస్య హోతర్యః | హోతా
 యభిన్నరాశేగంప న్నవగ్నహుమ్ | పత్తిగ్ం సురామై శ్చేషజమ్ |
 శ్చేషజ్సరస్వతీభిషక్ | రథోవచప్ర్యోక్త్యోవోర్త్యపా ఇన్ద్రీయ వీర్యమ్ |

ఆ లోకానాం క లాంఠి । బ్రాహ్మణా వరవ్యుత । మహా ఇష్టాయ దధు-
 ల్బయమ్ । కయస్సాహుః కర్మసుతా క్షుతం మధు । వియవ్తాన్వ్య-
 ప్త్య హోతృగ్యః । హోతా యుక్త వ్యవ్తాన్వ్యోక్తాన్వితా । క్షుతమ్
 పరవ్యుతమ్ । క్షుతం క బ్రాహ్మణ్యాయమ్ । క్షుతం క ర్మసాధికమ్ । య-
 మ్నూరయా క్షేపయమ్ । ౧౬ । ఆ లోకానాం క మావరమ్ । కయ-
 స్సాహుః కర్మసుతా క్షుతం మధు । వియవ్తాన్వ్యప్త్య హోతృగ్యః ।
 హోతా యుక్తవ్యవ్తమ్ । కర్మసాధికం కర్మకర్తమ్ । క్షుతమ్
 మ్యగం రాహవవ్యా క్షుతమ్ మహాన్వితా ధామమ్ । పరవ్యుత ధికమ్ ।
 ఇష్టాయ దుహ ఇష్టయమ్ । కయస్సాహుః కర్మసుతా క్షుతం మధు ।
 వియవ్తాన్వ్యప్త్య హోతృగ్యః ౧౭ హోతా యుక్తమ్ గ్నం స్వాహాన్వ-
 య్య స్వాహానమ్ । స్వాహా మేదనాం క్షుతమ్ । స్వాహా వాగమన్వ-
 య్యమ్ । స్వాహా మేదనం పరవ్యవై గ్నమ్ । స్వాహా క్షుతమ్ స్వాహాయ-
 హయ పహాన్వయమ్ । స్వాహాన్వయమ్ క్షేపయమ్ । స్వాహా వామ-
 మిష్టయమ్ । స్వాహాన్వయం క్షుతామానం పుతాన్వయం
 క్షుతాం పతిమ్ । స్వాహా వ్యవ్తమ్ క్షుతం క్షుతం క్షుతమ్ । స్వాహా
 క్షేపాం క్షుతమ్ । ౧౮ । స్వాహాన్వయం క్షుతాన్వయాయ
 క్షుతమ్ క్షేపయమ్ । కయస్సాహుః కర్మసుతా క్షుతం మధు । వియవ్తాన్వ-
 య్యప్త్య హోతృగ్యః । హోతా యుక్తవ్యవ్తా పరవ్యవై గ్నం క్షు-
 తామానమ్ । ఇహి వామాన్వయాయమ్ । వాగ్మమ్ క్షుతమ్ మ-
 క్షేపయమ్ । క్షుతమ్ క్షుతమ్ క్షుతమ్ । క్షుతమ్ క్షుతమ్ క్షుతమ్ । మహా
 మావరమ్ కర్మకర్తమ్ । క్షుతమ్ కయస్సాహుః క్షుతమ్ । క్షుతమ్

తో మధుస్పతః । తానైవోవా సరస్వతీస్త్రామృతామా వృత్తిః ।
 జానన్తాగ్ం నామ్యం మధు । పీలన్తు మనన్తు వ్రీయన్తుపోమమ్ । పఠాః
 తర్కః ॥ ౧౦ ॥ వీర్యవీయన్తాన్యోస్త్య పాశోశ్చర్య నాపత్త్యా పః
 పృతీ మధు హిరణ్యాయం ధక్షణవీయన్తాన్యోస్త్య పాశోశ్చర్యబాన్యోశ్చ
 నమృతాః పశ్చ వ ॥ ౧౧ ॥

సమిధాఽగ్నిం పట్ । తనూపపోశ్చస్త్ర । పరాశీగంపమృ-
 షీ । ఇక్షేక్షోయవైరప్తా । బ్రహ్మహిస్త్రస్త్ర । దయాఽశ్వినా పవ । సు-
 పోపకషీః । దైవ్యా హోతారా వీసేస్త రపః । తిప్రీప్ర్యోరమృతా-
 వృష్టా । వనస్పతిమృషీః । అగ్నిప్రీయోపత । అశ్వినా ర్యావశీ
 త్రయోదశ । సమిధాఽగ్నిం బదైర్యవరైర్యవైరశ్వినా త్వీమృత్య-
 నా న ధక్షణగ్ం రూపమశ్వినా భీమం ణామమ్ ॥

సమిధో అగ్నిరశ్వినా । తప్తా ముక్ష్మో విరాజ్యుతః । దువా
 ధేమస్సరవృతీ । సోమగ్ం శుక్రమిహోస్థ్రియమ్ । తనూపా భిష-
 కా సుతే । అశ్వినోభా సరవృతీ । మధ్వా రణాగ్ంస్థ్రియమ్ ।
 ఇన్ద్రాయ ప్రథిభిరహా । ఇన్ద్రాయేన్దుగ్ం సరవృతీ । పరాశీగం-
 సేవ నగ్నహః ॥ ౧౦ ॥ అధాతామశ్వినా మధు । ధక్షణం దిష-
 కా సుతే । అశ్వినా సరవృతీ । ఇన్ద్రాయేస్థ్రియానీ వీర్యమ్ ।
 ఇదాభిరశ్వినావిషమ్ । సమూచాగ్ం పగం వ్రీయన్తుమ్ । అశ్వినా ప-
 ముచెస్తుతమ్ । సోమగ్ం శుక్రం ప్త్రుతమ్ । సరవృతీ తనూపాంక ।
 బ్రహ్మహిస్థ్రియ చాతవే ॥ ౧౧ ॥ ప్రప్ర్యో న ప్యతవ్యతః । అశ్వ-
 త్వాన్న దుప్తో దిశః । ఇన్ద్రో న రోవదీ మధు । దువా కామూనీ భు-

వ్యతి । ఉపాసా నక్తమశ్వినా । దివ్యోగ్ం ప్రాణానిన్ద్రాజ్ఞా ।
 స్థానానానా సువేశసా । పమన్తాశ్చే పరవ్యత్యా । ప్రాణాన్
 ఆశ్వినా దివా । ప్రాణా నక్తగ్ం పరవ్యతి ॥ ౧౨ ॥ దైవ్యా తాః
 తాః భిషజా । ప్రాణిన్ద్రాగ్ం సచా సుతే । త్రిన్ద్రైశ్చే ధా పరవ్యతి ।
 ఆశ్వినా ధారతే । త్రిన్ద్రం పర్షిసుతా సోమమ్ । ఇన్ద్రాణా సుమ-
 త్కృమ్ । ఆశ్వినా ధేమణం మధు । శ్చేత్తతన్నపరవ్యతి । ఇన్ద్రై
 త్వస్తా యశ్శ్రీయమ్ । దూపగ్ం దూపమధుస్సుతే । బ్రూతుః
 ద్వివ్రాజన్తే । క్షేమానా పర్షిసుతా । త్రిలాంబుశ్చే క్ష్యాం మధు ।
 ద్రుహే ధేమస్పరవ్యతి । గౌర్నిర్మ సోమమశ్వినా । మాసలేణ పర్షిసు-
 తా । సమధాశ్చాగ్ం పరవ్యత్యా । స్వాహేన్ద్రే సుతం మధు ॥ ౧౩ ॥

వక్షుమాః సారవే పరవ్యత్యధుస్సుతే ౧౨ వ్రా త ॥ ౧౨ ॥

ఆశ్వినా వ్రావిన్ద్రీయమ్ । సముచైధియా పరవ్యతి । ఆశు-
 క్రమాసురాశ్చ్యసు । ముఘుమిన్ద్రీయ ఇన్ద్రీ । యమశ్వినా పరవ్యతి ।
 వ్రావిషేన్ద్రీమవర్థయా । ప బిశేదవలం ముఘమ్ । సముచావా సు-
 తే సచా । తమిన్ద్రం ప్రశేవస్పచా । ఆశ్వినోఽథా పరవ్యతి ॥ ౧౪ ॥
 దధానా అధ్యమావత । వ్రావిహా యజ్ఞమిన్ద్రీయమ్ । య ఇన్ద్రే
 ఇన్ద్రీయన్ద్రధుః । ప్రితా వరుణో ధగః । ప సుత్రామా వ్రావిష్ప-
 తిః । యజమానాయ సశ్చేత । ప్రితా వరుణో ౨దధత్ । యజమా-
 నాయ ద్రాశుషే । ఆదత్త సముచైర్వసు । సుత్రామా బలమిన్ద్రీ-
 యమ్ ॥ ౧౫ ॥ పరుణః ఖత్రమిన్ద్రీయమ్ । ధగవ ప్రితా శ్రీయమ్ ।

సుత్రామా యశేనా బలమ్ | దధానా యజ్ఞమాశత | అశ్వినా
 గోధిన్ద్రియమ్ | అశ్వేభీర్ద్వ్యర్థం బలమ్ | పూవిషేష్ట్యాం పర-
 వ్యతీ | యజమానమవధానా | తా నాసత్యా సుచేశా |
 హిరణ్యవతశచీ నరా | పరవ్యతీ పూవిష్కతీ | ఇన్ద్రో కమాసు నా-
 వత | తా భిషణా సుకమాగా | సా సుదుఖా పరవ్యతీ | ప వృత్తి-
 మా శతక్రతుః | ఇన్ద్రోయ దధుర్ద్రియమ్ || ౬౬ ||

ఉతా పరవ్యతీబలమిన్ద్రో యన్నరా వట్పు || ౧౩ ||

రైవం బ్రహ్మహిస్పరవ్యతీ | సురైవమిన్ద్రో అశ్వినా | శేనా

వ చక్షుర్వ్యభ్యాః | బ్రహ్మహిషా దధుర్ద్రియమ్ | వసువనే వసుధే-
 యస్య వియన్తు యః | రైవీచావ్యరో అశ్వినా | భిషణేన్ద్రో ప-
 రవ్యతీ | ప్రాణాన్న వీర్యన్నసి | ద్వారో దధుర్ద్రియమ్ | వ-
 సువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః || ౬౭ || రైవీ ఉమాసావ-
 శ్వినా | భిషణేన్ద్రో పరవ్యతీ | బలన్న వాచమాస్యే | ఉమా-
 భ్యావధుర్ద్రియమ్ | వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు య-
 ః | రైవీ శోష్ఠీ అశ్వినా | సుత్రామిన్ద్రో పరవ్యతీ | శ్రో-
 త్రిష్ణ కణాయోర్యః | శోష్ఠీభ్యావధుర్ద్రియమ్ | వ-
 సువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః || ౬౮ || రైవీ ఉమా-
 హుతీ దుఘే సుకుఘే | వయసేన్ద్ర్యాం పరవ్యత్యశ్వినా భిష-
 ణావత | క్రుత్రన్న శోష్ఠిస్తసయోరాహుతీ ధత్త ఇన్ద్రోయమ్ |
 వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః | రైవా శేవానాం భిష-
 ణా | వాతారావిన్ద్రోయశ్వినా | వసుత్కూరైపురవ్యతీ | త్వ-

ప్రిన్న హృదయే ముతిమ్ | హోతృశ్యావధుర్భియమ్ | ప్రస-
 వనే వసుధేయస్య వియన్తు యః || 19 || దేవీస్త్రిపత్నీహా దేవీః |
 పరస్వత్యోవా భారతీహా | శూచస్మ మధ్యే నాశ్యామ్ | ఇ-
 స్త్రాయ దధుర్భియమ్ | ప్రసవనే వసుధేయస్య వియన్తు య-
 ః | దేవ ఇన్ద్రో నరాశిగంపః | క్రిష్టహాభపురస్వత్యోవశ్య-
 ణ్యమీయశై రభః | రథో వ ద్రూపమమృతశ్శ్రీకృత్ | ఇన్ద్రా-
 యస్వప్తా దధుర్భియాణి | ప్రసవనే వసుధేయస్య వియన్తు
 యః || 20 || దేవ ఇన్ద్రో వనపుతిః | హిరణ్యవల్ల అశ్వశ్యామ్ |
 పరస్వత్యాసుపిప్రులః | ఇన్ద్రాయ తచ్యశై మధః క్షితో వ హాతిమృహ-
 లా వ కామమ్ | వనపుతిర్నో దధుర్భియాణి | ప్రసవనే వసుధేయస్య
 వియన్తు యః | దేవం బ్రహ్మహిరణ్యవేనామ్ | అధ్వరే స్త్రీణామశ్వ-
 ణ్యమ్ | ఉర్జమదాపురస్వత్యాః || 21 || ప్రోవమిప్రో తై సదః |
 ఉశాన్తు మన్యగ్ం రాజాసం బ్రహ్మహిహా దధుర్భియమ్ | ప్రసవనే
 వసుధేయస్య వియన్తు యః | దేవో అగ్నిస్త్రిప్తకృత్ | దేవా
 యుఖిద్యభాయథమ్ | హోతారావస్త్రిమశ్యోనా | వాచా వాచగ్ం
 పరస్వతీమ్ | అగ్నిగ్ం సోమగ్ం స్త్రిప్తకృత్ | స్త్రిప్త ఇన్ద్రోమృతామా
 సమితా వరుణోభివక్ | ఇన్ద్రో దేవో వనపుతిః | స్త్రిప్తా దేవా త్రి-
 పాః | ఇన్ద్రో అగ్నిరగ్నినా | హోతా హోత్రే స్త్రిప్తకృత్ | యశో
 వ దధుర్భియమ్ | ఉర్జామపరితగ్ం ప్రవధామ్ | ప్రసవనే వసు-
 థేయస్య వియన్తు యః || 22 || ద్వారో దధుర్భియన్తుప్రసవనే వసు-
 థేయస్య వియన్తు యః | శాస్త్రీశ్యావధుర్భియన్తుప్రసవనే వసు-

మశ్వినా సరస్వతీస్థాస్సుత్రామా వృత్తీహా । సోమాన్ ధ్నురాఘ్నా ।
 ఉపో ఉక్థామదా శ్చౌద్విమదా అదా । అవివృధవ్వాఘ్నాఘ్నైః । త్యా-
 మద్య రష ఆరషేయ రషీగాన్నపాదవృగీత । అయగం సుతాఘ్నీ
 యఃమానః । బ్రహ్మధ్య ఆసన్త తేధ్యః । ప్రష మే దేవీఘ్న వసు వార్యా
 యఘ్నత ఇతి । తా యా దైవా దేవదావ్వావ్యదాః । తావ్యస్మై ఆఠ
 శాస్వ । ఆ చ గురస్వ । ఇషితశ్చ హోతరపి ధర్త్రవాచ్యాయ ప్రేషితో
 మానుషః । సూక్తవాకాయ సూక్తా బ్రూహి ॥ ౭౪ ॥

ఇన్ద్రాయ యఃమానస్సప్త చ ॥ ౧౫ ॥

ఉశ స్తస్యా హవామహా ఆ నో అగ్నే సుకేతునా త్వగం సోమ
 మహేధగన్వన్వగం సోమ ప్రచికితో మవీమాత్వయా హి సఃపితరస్సామ
 పూర్వై త్వగం సోమ పితృభిస్సవీద్రానః । బర్హిషదః పితర ఆఽహం ప్రి
 త్నాః । ఉపహూతాః పితరోఽగ్నిష్వాత్తాః పితరః । అగ్నిష్వాత్తా-
 నృతుమతో హవామహే । నరాశగం సేసామవీధయ అశుః । తే
 నో అర్వస్వస్సుహావా ధవన్తు । శన్నో ధవన్తు ద్విపచై శ్చౌతుమ్పదే ।
 యే అగ్నిష్వాత్తా యేఽనగ్నిష్వాత్తాః ॥ ౭౫ ॥ అగ్ంహోముచః పితర-
 స్సామ్యాసః । పరేఽవచైఽమృతాసో ధవన్తః । అధి బ్రువన్తు తే అవ-
 స్త్వస్యాః । వావ్యామై దుగ్ధ జషమాగాః కర్తమృమ్ । ఉదీరాదా అ-
 వచై పరే చ । అగ్నిష్వాత్తా ఘ్నతుభిస్సవీద్రానాః । ఇష్టో వన్తో హవిః-
 ద్భాషన్తామ్ । యదగ్నే కవ్యవాహవై త్వమగ్న ఉదీతో చాతవేదః ।
 మూఠీ కన్త్యై । యే తాత్పరుదేవత్రా శేహమావా । హోత్రాః
 పృథస్సామతస్మానో అర్చాః । ఆఽగ్నియాహి సువీద్ర తేధ్యత్వాః ।

పత్రైః కవైః తిత్పేః సుః సద్ధిః । వాన్వయావాహుః పురు
 ప్రియమ్ । అస్మిన్ప్రేసే వావిహా సవర్కా । ఉపావన
 భాన్వయావాహం పితృనామ్ । పసః ప్రాచీనవర్తీం సమ్మృగ్నాను ॥౨౬॥
 అస్మిన్ప్రేసే తేహమావాస్సత్త చ ॥ ౧౬ ॥

హోతా యజ్ఞదీపస్పదే । ముక్తానం ముహుర్కాః । సు
 ప్రియమ్ రోగ్యమ్ । అస్మిన్ప్రేసే వావిహా సవర్కా । గ్రాహ్యత్రా
 స్త ఇన్ద్రియమ్ । త్ర్యవిక్లాప్తయో దధత్ । వేత్వాన్వయా వా
 త్రయః । హోతా యజ్ఞాచ్యుచివ్రతమ్ । తనూవపాతముద్భవమ్ ।
 యజ్ఞభానుదితీర్కాధ ॥ ౨౭ ॥ సుప్రియమ్ వావిహా సవర్కా ।
 ఉప్రియమ్ ఇన్ద్రియమ్ । ద్వివ్యావాహాన్వయా దధత్ । వే
 త్వాన్వయా వా త్రయః । హోతా యజ్ఞదీపస్పదే । కుత్త
 వృత్తిహాస్తమమ్ । ఇహాభీర్త్యక్ం పహా । హామమిన్ద్రియ
 యోధసమ్ । అనుష్టుభాన్వయా ఇన్ద్రియమ్ । క్రిష్టాన్వయా
 యో దధత్ ॥ ౨౮ ॥ వేత్వాన్వయా వా త్రయః । హోతా య
 జ్ఞాచ్యుబ్ హివదమ్ । పూష్యాన్వయాన్వయా । నీదన్వయా హా
 ప్రియమ్ । అమృతేన్వయాన్వయా । బ్రహ్మాత్రాన్వయా ఇన్ద్రి
 యమ్ । వాచాన్వయాన్వయా దధత్ । వేత్వాన్వయా వా త్రయః ।
 హోతా యజ్ఞదీపస్పదేః । సుప్రాయాగా యజ్ఞాచ్యుభాః ॥ ౨౯ ॥
 ద్వాహా దేవీ హిరగ్యయా । బ్రహ్మాణా ఇన్ద్రియోధసమ్ ।
 త్రాన్వయాన్వయా ఇన్ద్రియమ్ । త్రయవాహాన్వయా దధత్ । వే
 త్వాన్వయా వా త్రయః । హోతా యజ్ఞాచ్యుచివ్రతమ్ । సుప్రి

లృప్తాఠి ఉశే । పక్వోమాస్తా ప దకతతే । విశ్వవిష్ణువ్యవయోధసమ్ ।
 త్రిష్టభశ్చస్త ఇన్ద్రియమ్ ॥ ౧౦ ॥ త్రిష్టవాహ్నాశ్చవయో ద-
 ధత్ । వేత్వాఽప్యస్త్య హోతర్యః । హోతా యబ్జుత్ప్రచేతసా । దేవా-
 వాముత్తమయశః । హోతారాదైవ్యా బ్రు । ప్రయజ్నే వ్యవయో-
 ధసమ్ । అగ్నిశ్చస్త ఇహేన్ద్రియమ్ । అనవాహ్నాశ్చవయో ద-
 ధత్ । వేత్వాఽప్యస్త్య హోతర్యః । హోతా యబ్జుప్రేశ్వతః ॥ ౧౧ ॥
 త్రిప్రా దైవీక హీరణ్యయా । భారతీబృహతీనుకహీః । పత్రివిస్త్రీ-
 వయోధసమ్ । చిరాశ్చస్త ఇహేన్ద్రియమ్ । దైనుక్లాష్ట వయో-
 దధత్ । వేత్వాఽప్యస్త్య హోతర్యః । హోతా యబ్జుఘ్నరేతపమ్ ।
 త్వష్టారం పుష్టివధానమ్ । దూవాణి విధీతం పృథక్ । పుష్టివిస్త్రీ-
 వయోధసమ్ ॥ ౧౨ ॥ ద్విపదశ్చస్త ఇహేన్ద్రియమ్ । ఉష్టాగ్నాశ్చ-
 స్టవయోదధత్ । వేత్వాఽప్యస్త్య హోతర్యః । హోతా యబ్జుచ్చత్ర-
 తుమ్ । హీరణ్యపదాముఖీనమ్ । రక్షవాం చిభ్రతవశమ్ । భగ్నవిస్త్రీ-
 వయోధసమ్ । కకుభశ్చస్త ఇహేన్ద్రియమ్ । వశావేహత్తక్లా-
 స్టవయోదధత్ । వేత్వాఽప్యస్త్య హోతర్యః । హోతా యబ్జుఘ్నాన్వా-
 హాశ్కృతః । అగ్నిశ్చహవతిం పృథక్ । వరుణం కేవలబ్రువిమ్ । బ్రు-
 త్రవిస్త్రీవయోధసమ్ । అతిచ్చస్త స్తశ్చస్త ఇన్ద్రియమ్ । బ్రుహ-
 ద్బృహతీవయోదధత్ । వేత్వాఽప్యస్త్య హోతర్యః ॥ ౧౩ ॥ ద్వి-
 దధద్బృహతీవృథ ఇన్ద్రియం వేశ్వతీర్యవయోధసం వేత్వాఽప్యస్త్య హో-
 తర్యఃస్త్రు చ ॥ ౧౪ ॥

ఇదస్య దేవగ్నిక్లాయత్రీవ్యవీమ | శుచీవ్రతగ్ం శుచి-
ముస్థిహస్తైత్యవాహామ్ | ఈదేవ్యగ్ం సోమమనుష్ఠాభస్తివభమ్ |
సుబ్రహ్మహివదమమృతేస్థిం బృహాతీం పశ్చాదిమ్ | వ్యవవ్యతిస్సు-
ప్రాయగాద్యాకో బ్రహ్మగోప్రక్షిమిహ తుర్యవాహామ్ | సువేశస్త
విశ్వేమిన్ద్రస్త్రిస్త్రిభం పక్షవాహామ్ | ప్రచేతసా ప్రయుతేస్త్రిజ్జగ-
తీమిహనద్యాహామ్ | వేశస్వతీస్త్రిప్రః పతివిరాచమిహధేనుమ్ |
సుశేతస్వస్త్రివారం పుష్టిమిన్ద్రస్త్రిపదమిహోహ్నిగామ్ | శేతశ్రేతు-
భగమిన్ద్రోజ్జతుభమిహ వశామ్ | స్వాహాకృతీః శ్చిత్రమతీచ్ఛవసం
బృహదృవభక్తావ్యయో దధదిన్ద్రీయమృషీవసునవదశేహస్త్రియమ-
వ్రనవదశేగామ్ వయో దధదిదస్యదే పర్వవేతు ||

సమిధో అగ్నిస్సమిధా | సువమిధో వశేణ్యః | గాయత్రీ
ఛస్తాన్ద్రీయమ్ | త్ర్యవికార్యయోదధుః | తనూనప్రాచ్ఛుచీవ్రతః |
తనూనాచ్ఛ పరస్వతీ | ఉస్తికృష్టాన్ద్రీయమ్ | దిత్యవాక్లార్యయో-
దధుః | ఇదాభిరగ్నిరీడ్యః | సోమోదేవో అమర్త్యః ||౨౪|| అనుష్ఠా-
వృష్టాన్ద్రీయమ్ | త్రివభాన్ గార్యయో దధుః | సుబ్రహ్మహి-
పూప్రగ్వా | స్త్రిగోబ్రహ్మహిరమర్త్యః | బృహాతీ ఛస్తాన్ద్రీయమ్ |
పశ్చావికార్యయోదధుః | దురో దేవీర్మహోమహీః | బ్రహ్మకైవో
బృహాపృతీః | ప్రక్షిశ్చస్తాన్ద్రీయమ్ | తుర్యవాక్లార్యయోదధుః
||౨౫|| ఉషేయహీవ సువేశసా | విశ్వేవైవా అమర్త్యః | త్రిస్త్రిభు-
ష్టాన్ద్రీయమ్ | ప్రవ్రవాక్లార్యయోదధుః | దైవ్యా హోతారాభివతా |
ఇన్ద్రీణ ప్రయుతాయుతా | బగతీ ఛస్తాన్ద్రీయమ్ | అనద్యాన్ద్రీయ

యోదధుః । తిస్ర ఇదా సరవ్యతి । ధారతిమరుతో విశేః ॥౧౬॥
 విరాట్పుస్త ఇహోన్వీయమ్ । దేనుక్గార్మ వయోదధుః । త్వస్టా క్షు-
 ప్రో అద్యుతః । ఇన్వోగ్నీ పుస్తీవర్ధనా । ద్విపాచ్యస్త ఇహోన్వీయమ్ ।
 ఉభాగార్మ వయోదధుః । శ్చేమితాశో వసస్పతిః । పవిత్రాత్రస్తువస్య
 గమ్ । క్షతుచ్యుష్ట ఇహోన్వీయమ్ । వశావైహక్గార్మ వయోదధుః ।
 న్యాహ యజ్ఞవరుణః । సుఖతోశేషజ్వరత్ । అతిచ్చనాశ్చుష్ట
 ఇన్వీయమ్ । బృహదృవహాగార్మయోదధుః ॥౧౭॥ అనుర్త్యస్తుర్త్య-
 వాక్గార్మయోదధుశోవశావైహక్గార్మ వయోదధుశ్చ త్వారిచ ॥౧౮॥

వసవైవతునా దైవాః । వసవస్త్రివృతా స్తుతమ్ । రథవ-
 రేణ శేషసా । హవిన్వై వయోదధుః । క్షీప్తా దైవా ఋతునా ।
 త్రుద్యాఃపఞ్చదశేస్తుతమ్ । బృహతాయశేసా బలమ్ । హవిన్వై
 వయోదధుః । వర్షాభిర్ ఋతునాఽఽదిత్యాః । స్తోమేపప్తద-
 శేస్తుతమ్ ॥౧౯॥ వైర్హావేణ విశేషసా । హవిన్వై వయో-
 దధుః । శారదేనతునాదేవాః । ప్రకవిగ్ంశఋభవస్తుతమ్ । వై-
 రాశేస శ్రియాశ్రియమ్ । హవిన్వై వయో దధుః । హేమ-
 వైవతునాదేవాః । మరుతస్త్రిగ్రావే స్తుతమ్ । బలేన శక్వరీపుహాః ।
 హవిన్వై వయో దధుః । శైశ్శిరెగ్రునా దైవాః । త్రియస్త్రి-
 గ్ంశేఽమృతగ్ం స్తుతమ్ । సత్యేస రైవతిః ఖత్రమ్ । హవిన్వైవ-
 యోదధుః ॥౨౦॥ స్తోమేపప్తదశేస్తుతగ్ం పహణో హవిన్వై
 వయో దధుశ్చ త్వారిచ ॥౨౧॥ వసవైవ గ్నీష్మేణ వర్షాభిశ్చాగ్రతే-
 వ హేమవైవ శైశ్శిరెగ్ర మట్ ॥

దైవంబున్ హిరిస్త్యైవ యోధసమ్ । దైవమైవ మవర్థయత్ ।
 గాయత్రియా ఛస్తసేస్త్యైయమ్ । లెత్ ఇస్త్యై వయోదధత్ ।
 వసువనే వసుధేయస్య వేతు యః । దైవీద్యౌఃలో దైవమిస్త్యై-
 వయోధమ్ । దైవీదేవమవర్థయత్ । ఉస్తిహ్నః ఛస్తసేస్త్యైయ-
 మ్ । ప్రాగిమిస్త్యై వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వి-
 యన్తుయః ॥ ౯౦ ॥ దైవీదైవవయోధసమ్ । ఉపి ఇస్త్యై-
 మవర్థతామ్ । అనుష్టుభా ఛస్తసేస్త్యైయమ్ । వాచమిస్త్యై వ-
 యోదధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీత్రాయః । దైవీ జాక్ష్యై
 దైవమిస్త్యైవయోధసమ్ । దైవీ దైవమవర్థతామ్ । బృహస్పత్యై ఛ-
 స్తసేస్త్యైయమ్ । శ్రోత్రైమిస్త్యై వయో దధత్ । వసువనే వసు-
 ధేయస్య వీత్రాయః ॥ ౯౧ ॥ దైవీ ఉజాహుతి దైవమి-
 స్త్యైవయోధసమ్ । దైవీదైవమవర్థతామ్ । ప్రక్ష్యా ఛస్తసేస్త్యై-
 యమ్ । శుక్రమిస్త్యై వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీ-
 త్రాయః । దైవా దైవ్యా హోతారా దైవమిస్త్యైవయోధస-
 మ్ । దైవా దైవమవర్థతామ్ । త్రిష్టుభా ఛస్తసేస్త్యైయమ్ ।
 త్విషిమిస్త్యై వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీత్రాయ-
 ః ॥ ౯౨ ॥ దైవీస్తిప్రస్తిషా దైవీర్యయోధసమ్ । పతిమిస్త్యై-
 మవర్థయత్ । జగత్యై ఛస్తసేస్త్యైయమ్ । బలమిస్త్యైవ-
 యో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః । దైవోవత్రా-
 తగంసో దైవమిస్త్యైవయోధసమ్ । దైవో దైవమవర్థయత్ । వి-
 రాజా ఛస్తసేస్త్యైయమ్ । రెత్తమిస్త్యై వయో దధత్ । వసువ-

నే వసుధయస్య వేతు యః || ౧౩ || దైవో వనస్పతిరైవమి-
 స్త్వేవయోధసమ్ | దేవో దేవమవర్థయత్ | ద్వివర్తా ఛస్తసీ-
 స్త్రియమ్ | ఛత్రమిన్ద్రో వయో దధత్ | వసువనే వసుధయ-
 స్య వేతు యః | దైవంబ్రహ్మహిర్యాఠినాస్తవమిస్త్వేవయోధసమ్ |
 దైవస్తేవమవర్థయత్ | క్రతుభా ఛస్తసీస్త్రియమ్ | యశ్చ ఇన్ద్రో వయో
 దధత్ | వసువనే వసుధయస్య వేతు యః | దైవో అగ్నిస్త్విష్ట-
 కృదైవమిస్త్వేవయోధసమ్ | దైవోదైవమవర్థయత్ | అతిచ్ఛస్తసా ఛస్త-
 సీస్త్రియమ్ | ఛత్రమిన్ద్రో వయో దధత్ | వసువనే వసుధయస్య
 వేతు యః || ౧౪ || వియన్తు యవీత్రాయవీత్రాయవేతు
 యవేతుయవపాచ || ౨౦ || దైవం బ్రహ్మహిర్యాఠినా తేజః |
 దైవోదైవోరక్షస్త్విహాప్రాగమ్ | దేవీదైవముషే అనుష్టుభావాచమ్ |
 దైవీశాస్త్రీ బృహత్యాశ్రోత్రమ్ | దైవీ జ్ఞానాహుతీవక్త్యా శుక్ర-
 మ్ | దైవాదైవ్యాహూతారాత్రిష్టుభాత్విషీమ్ | దేవీస్త్రిసస్త్రిసా
 దైవోపత్తిజ్ఞగత్యాబలమ్ | దైవోనరాశగ్ం సో విరాజా శేతః | దే-
 వో వనస్పతిర్ద్విపదా భగమ్ | దేవం బ్రహ్మహిర్యాఠినాన్కృతుభా
 యశః | దేవోఅగ్నిస్త్విష్టకృదతిచ్ఛస్తసాఛత్రమ్ | వేతువియన్తు చతు-
 ర్విశ్వామేకా వియన్తు చతుర్వైత్వవర్థయదవధాయగ్శ్చతురవధాయతా-
 మేకాఽవధాయగ్శ్చతురవధాయత్ ||

స్వాదీన్త్యా సోమస్సురావన్తగ్ం నీసేవ మిత్రోస్తి యదైవా
 హూతా యభక్సమిధేస్త్రిగ్ం సమిధ్ఇన్ద్రో ఆచక్షద్రీసాదైవం బ్రహ్-
 హిర్యాఠినాన్కృతుభాఽగ్నిగ్ం సమిధ్లోఅగ్నిరగ్నివోఽగ్నివాఽగ్నివాహూ-

విద్వేష్యస్తవం బ్రహ్మసృజ్యత్యగ్నిమధ్యోశస్తో హోతాయన్న
 ద్వికప్రదె సమిద్ధోఅగ్నిస్సమిధా వస్తనైవతుకానాదేవం బ్రహ్మిన్స్య
 వయోధసవిగంశతిః ॥ ౨౦ ॥

స్వాదీవ్యావ్యామీమదస్త తీతరస్సామ్రాజ్యాయపూఠం ప్రవి
 త్రేహోహాపానక్తా బవరైరథాతాస్తవ ఇన్ద్రోవప్రస్పతిః ఘృవాహు
 క్తాస్తవీ దేవవయోధసజ్ఞతుర్నవతిః ॥ ౨౧ ॥ స్వాదీవ్యావ్యావేతుయః ॥

హరిః ఓమ్

సప్తమప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ త్రివృక్షోసామాధవతి । బ్రహ్మవర్చసవైశ్చీవృ
 త్ । బ్రహ్మవర్చసమైవాపరుణై । అగ్నిష్టోమసామా ధవతి । బ్ర
 హ్మవర్చసవా అగ్నిష్టోమః । బ్రహ్మవర్చసమైవాపరుణై । రథస్తర
 గం సామధవతి । బ్రహ్మవర్చసవై రథస్తరమ్ । బ్రహ్మవర్చసమై
 వాపరుణై । ప్రస్రీకీ హోతా ధవతి ॥ ౧ ॥ అరుహోమిదుకరస్త్రిశుక్రః ।
 ఏతదైవ బ్రహ్మవర్చసస్యహూపమ్ । రూపేనైవ బ్రహ్మవర్చసమప
 రుణై । బృహస్పతిరకామయిత దేవానాం పురోధాజ్ఞచ్చేయమితి ।
 ప ఏతం బృహస్పతిసవమవశ్యత్ । తమాఽహరత్ । తేనాయత ।
 తతోనైవదేవానాంపురోధామగచ్ఛత్ । యః పురోధాకాయస్సాన్య
 త్ । ప బృహస్పతిసవేవయితేత ॥ ౨ ॥ పురోధాజ్ఞావగచ్ఛతి । తస్య